

Etablering av nationell ”Byggherremaster” (arbetsnamn)

Program för förstudie – underlag för ansökan

ByggherreForum har tagit ett initiativ till en nationell efterutbildning på akademisk nivå för yrkesverksamma byggherrar. Förslaget har diskuterats i ByggherreForums styrelse och i en arbetsgrupp med företrädare för Chalmers, KTH, LTH och LTU. Samtliga är principiellt positiva till förslaget men ett fördjupat programarbete är nödvändigt för att förtydliga högskolans förutsättningar samt målgrupper och efterfrågan uttryckt som antal elever och betalningsvilja inom sektorn.

Bakgrund

ByggherreForum är en förening för professionella byggherrar med uppgift att samla sektorns byggherrar och stärka byggherrerollen samt främja byggherrefunktionens kompetensutveckling. Arbetsgruppen för FoU och högskolekontakter ska särskilt bevaka och stimulera att kunskap kring byggherrerollen förmedlas och utvecklas inom undervisningen och forskningen vid i första hand landets tekniska högskolor.

Arbetsgruppens inledande kartläggningar visar att högskolorna redan idag kan erbjuda verksamma byggherrar möjlighet att delta i enskilda kurser och även i vissa program som är profilerade utifrån respektive högskolas kompetenser och prioriteringar. Inom grundutbildningen beaktas också byggherreperspektivet i ökande utsträckning. I de diskussioner om förändringar med anledning av anpassningar till en EU-modell med kandidat- och magisterexamen ingår också aspekter som rör byggherrerollen. Dessa frågor behandlas på skilda sätt vid de olika högskolorna. Arbetsgruppen följer utvecklingen.

Arbetsgruppen har med ledning av tidigare arbete inom IVAs Byggherreråd och refererade kartläggningar uppmärksammat behovet av en mer samlad akademisk efterutbildning för yrkesverksamma byggherrar. Mågrupp är t ex personer med traditionell arkitekt- och civilingenjörsutbildning eller andra med motsvarande praktisk/teoretisk kompetens. Ett likartat behov av ”spetsutbildning” för byggherrar är tidigare uppmärksammat i betänkandet ”Skärpning gubbar” och har förstärkts i det nu pågående arbetet för ett förnyelseprogram inom sektorn som initieras av regeringens byggsamordnare.

Arbetsgruppen har diskuterat olika sätt att tillgodose detta behov av efterutbildning och föreslagit ett program med arbetsnamn ”Nationell byggherremaster”. Förslaget utgår från ett kompetensbehov som strukturerats i fyra perspektiv på byggherrerollen och som utvecklats i Byggherreforums FoU-program ”Byggherren som förändringsagent”. Det föreslagna programmet omfattar totalt 40 poäng med möjlighet till flexibilitet vad gäller studieintensitet inom individuella utvecklingsprogram.

Arbetsgruppens förslag till utbildningsprogram ”Byggherremaster” har diskuterats i ByggherreForums styrelse med stöd av bifogade PM ”Enkät 041110” (bifogas) varvid ledamöterna var mycket positiva till ett fortsatt arbete med mål att snarast etablera föreslagen utbildning. Däremot betonades att frågor om efterfrågan bland medlemmar och andra grupper

som berörs av en utvecklad byggherreroll inte kan besvaras utan ett mer utvecklat underlag med möjlighet till konkreta ställningstaganden inom företagen.

Högskolorna har medverkat i processen genom utsedda kontaktpersoner. På initiativ från arbetsgruppen träffades företrädare för högskolorna vid möte den 2 mars 2005 för att diskutera intresse och förutsättningar att gemensamt etablera det av arbetsgruppen föreslagna utbildningsprogrammet. Anteckningar från detta möte bifogas. Som framgår är högskolorna positiva till att medverka som samverkansgrupp i ett nödvändigt programarbete för att kartlägga förutsättningarna.

Syfte och mål

Förstudien syftar till att tydliggöra akademiska strukturer och förutsättningar för att genomföra föreslaget utbildningsprogram, högskolornas medverkan, målgruppsanalyser och alternativa kostnadsscenarios med ledning av den refererade "önskelistan".

Förstudien ska definiera "Projektet Nationell Byggherremaster" (arbetsnamn) och skissera ett konkret förslag till utbildningsprogram som underlag för beslut om fortsatt planering avseende detaljprogram och genomförande. Förstudien ska inkludera en viss fördjupad målgruppsanalys samt ge underlag för förfrågan (enkät) till berörda företag om preciseringar av efterfrågan vad gäller antal elever och betalningsvilja relaterat till förstudiens programskiss.

Genomförande

Förstudien genomförs i samverkan mellan ByggherreForums arbetsgrupp och högskolornas kontaktpersoner enligt överenskommelsen vid mötet den 2 mars. Erforderliga kartläggningar etc utarbetas i en mindre grupp så att analyser och slutsatser kan diskuteras i gemensamma möten med samverkansgruppen. Exempel på frågor och arbetsmoment som diskuteras i refererade minnesanteckningar (bilaga 2) är att:

- Etablera projektgrupp
Projektet leds inledningsvis av ByggherreForum med arbetsgruppens ordförande som projektledare. Utredare ska utses. Samverkansgruppen kan inledningsvis betraktas som etablerad enligt ovan. I arbetet ingår också att föreslå huvudmannaskap för utbildningsprogrammet.
- Kartlägga utbud
Arbetsgruppen har gjort en viss inventering av relevanta kurser men det utbud som sammantaget berörs är betydligt bredare varför inventeringen behöver fördjupas och relateras till ByggherreForums "önskelista".
- Precisera innehåll
Arbetsgruppens förslag till struktur och innehåll bygger huvudsakligen på av ByggherreForum konstaterade behov utifrån kontakter med verksamma byggherrar. En värdering och uppgradering är nödvändig med ledning av högskolans erfarenheter och kunskaper från internationell forskning.
- Fördjupa målgruppsanalysen
ByggherreForums beslut att inleda ett programarbete bygger på begränsade kontakter med vissa medlemsföretag. Den möjliga målgruppen kan vara betydligt större än enbart medlemmar och den är inte entydigt definierad till exempel vad gäller förkunskaper. Här fordras ett fördjupat arbete också som utgångspunkt för föreslagna enkät.

- Kartlägga högskolans förutsättningar att medverka
Som framgår av minnesanteckningarna är möjligheterna att samverka med högskolans ordinarie kursutbud en komplex fråga såväl vad gäller ekonomi som formella krav på deltagande, förkunskaper och examina.
- Kartlägga ekonomiska förutsättningar
Minnesanteckningarna speglar ett antal frågor om programmets ekonomiska förutsättningar som måste analyseras såväl vad gäller kostnader som möjligheterna till finansiering. Detta arbetsmoment ger också underlag för bedömningar av vilka externa intäkter som är nödvändiga och som måste täckas av kursavgifter eller på annat sätt.
- Anpassa kursinnehåll
Befintliga kurser kommer att fordra vissa anpassningar vars omfattning måste värderas i förstudien. Vidare ska utbildningen vara på akademiska nivå vilket ställer vissa krav på kursinnehållet ur pedagogisk synpunkt som måste förtydligas inför en enkät till företagen.
- Skissera genomförandet
Enligt minnesanteckningarna är det nödvändigt med genomförandeformer som dels är anpassade till yrkesverksammas förutsättningar och dels är anpassade till kravet på nationell samverkan. Tillgängligt via distansundervisning/Internet är ett exempel på möjligheter att studera. Det finns erfarenheter inom sektorn att sammanställa och som kan nyttiggöras som utgångspunkt för fortsatt detaljplanering.

Slutligen ska förstudiens förslag till utbildningsprogram förankras i högskolor och företag. En formell remiss kan vara en praktisk form för detta. Vidare planeras en enkät till företag/personalansvarig för att få uppgifter om verklig efterfrågan uttryckt bl a som möjliga antal elever och betalningsvilja vad gäller avgifter. Resultat av dessa förankringsaktiviteter måste ingå i ett beslut om genomförande varför resultatbearbetningen är en viktig del också i själva förstudiearbetet.

Resurser

Förstudien genomförs under ledning av ovan nämnda samverkansgrupp som etableras i samverkan mellan Byggherreforums arbetsgrupp och kontaktpersoner vid högskolorna. I förarbetet har följande personer medverkat och även bekräftat sin beredskap att medverka i förstudien.

Från högskolorna: Jan Bröchner, Göran Lindahl och Inga Malmqvist (Chalmers), Sven-Erik Delsenius och Håkan Stille (KTH), Bengt Hansson och Niclas Andersson (LTH) samt Jan Borgbrant och Anders Wennström (LTU).

Från Byggherreforums arbetsgrupp: Martin Bergdahl [ordf] (Landstingsfastigheter i Dalarna), Stefan Sandsten (Byggherreforum), Anders Lindeborg (Astra Zeneca), Lars Redtzer (Banverket/FIA) och Björn Svedinger [sekr] (Research AB).

Valet av personer som kommer att engageras för utredningsarbetet beslutas under hand av arbetsgruppens ordförande Martin Bergdahl (projektledare) efter samråd med samverkansgruppen.

Budget

Förstudiens kostnadsbudget domineras av ersättningar för nödvändigt utredningsarbete samt resor och utlägg för högskolerepresentanterna i samband med planerade tre möten med samverkansgruppen enligt följande budget:

<u>Kostnadslag</u>		<u>Budget</u>
Projektledning		20 000 kr
Utredningsresurs	300 tim á 500 – 900 kr/tim	200 000 kr
Resor och utlägg		70 000 kr
		<hr/>
		Totalt 290 000 kr

Därutöver deltar medverkande från högskolorna och ByggherreForums arbetsgrupp i förstudiearbetet på egen bekostnad och belastar således ej förstudien..

Tidplan

Förstudien bör påbörjas omedelbart och planeras vara avslutad under augusti 2005. Samverkansgruppen har planerat sitt nästa arbetsmöte till den 17 maj. En gemensam målsättning är att efterföljande arbete med detaljplanering av utbildningsprogrammet ska kunna genomföras under hösten för att möjliggöra en start i januari 2006.

Rapport

Förstudien dokumenteras i en rapport med erforderligt underlag för fortsatt detaljplanering av utbildningsprogrammet. Därtill görs en sammanfattning med erforderligt innehåll rörande ställningstaganden för erforderlig målgruppsanalys att bifoga en enkät till ByggherreForums medlemmar och andra identifierade målgrupper (bl a via BQR och FIA).